

از گسترش حکم اعدام تا باز شدن دوباره دادگاه‌های استجاره‌ای

قانون‌گذاری برای بازتعریف «جاسوسی»

در جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل مساله جاسوسی و نفوذ که پیش از این نیز بارها مورد تذکر و هشدار چهره‌های مختلف قرار گرفته بود، دوباره در مرکز توجه‌ها واقع شد. در نخستین روزهای آغاز به کار دولت سیزدهم طرحی در مجلس بر اساس تشدید مجازات جاسوسان و همکاران با دولت‌های متخاصم تدوین شد. طرحی ۷ ماده‌ای که تمرکز بر روی هرنوع همکاری با دولت متخاصم از جمله آمریکا داشت. بسیاری در آن زمان طرح را حرکتی سیاسی درواکنش به برخی چهره‌های دولت حسن روحانی خواندند. طرح مسکوت ماند و به جایی نرسید اما حالا با اضافه شدن موضوع همکاری با اسرائیل، این طرح بازتولید و به سرعت مورد تصویب مجلس قرار گرفته است. این مصوبه در حال بررسی در شورای نگهبان است، اگرچه بعید به نظر می‌رسد شورا با آن مخالفتی کرده و دست‌اندازی در مسیر قانونی شدن این مصوبه وجود داشته باشد.

◀ **دایره‌تعریف جاسوسی**

طرح تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی در ۹ ماده به تصویب مجلس رسیده است. ماده یک، دو و سه آن مشخصا مساله «جاسوسی برای اسرائیل، آمریکا و دول متخاصم» را بازتعریف کرده و با قید موارد جدیدی که بعضا ابهام لغوی و حقوقی نیز دارد، برای همه آنها عنوان اتهامی «افساد فی الارض» و مجازات اعدام را تعیین کرده است. در مواد یک تا سه این رده بندی در مورد «افساد فی الارض» و مجازات صدر ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی یعنی «اعدام» قید شده است: هرگونه فعالیت اطلاعاتی و جاسوسی و اقدام عملیاتی برای رژیم صهیونیستی یا دولت های متخاصم از جمله دولت ایالات متحده آمریکا یا سایر رژیم ها و گروه های متخاصم یا برای هر یک از عوامل وابسته به آنها برخلاف امنیت کشور یا منافع ملی؛ هرگونه اقدام امنیتی، نظامی، اقتصادی، مالی، فناوریانه و یا هرگونه مساعدت مستقیم و غیرمستقیم که با علم و آگاهی در جهت تأیید، تقویت، تحکیم و یا مشروعیت بخشی به رژیم صهیونیستی؛ ساخت، متصل کردن قطعات (مونتاژ)، تأمین، انتقال، هرو نوع معامله، حمل، نگهداری، وارد نمودن به کشور، به کارگیری و یا هرگونه بهره‌برداری از هرگونه سلاح گرم، سرد، شیمیایی، میکروبی، هسته‌ای یا غیرمعارف اعم از سنتی و نوین، به هر نحو که قابلیت کشتار، تخریب یا ایجاد رعب و وحشت داشته باشد با اجزاء و قطعات آنها، ساخت، متصل کردن قطعات (مونتاژ)، تأمین، انتقال، هرنوع معامله، حمل، نگهداری، وارد نمودن به کشور، به کارگیری و یا هرگونه بهره‌برداری از ریزیزنده ها (اپهپاد های کوچک)، پهپاد ها یا هوش مان (ربات های هوشمند) یا اجزاء و قطعات آنها با کاربری نظامی، جاسوسی، تخریبی، ترور یا اخلاղرگانه در سامانه های حیاتی و زیرساخت های کشور، هرگونه اقدام به جنگ رایانیکي (سایبری)، حملات رایانیکي (سایبری)، اخلاղ در شبکه های ارتباطی، سامانه های اطلاعاتی یا زیرساخت های حیاتی کشور، صرف نظر از اینکه دریافت کنند اقدام مؤثری انجام داده یا ننداده باشد. مشخصا مصوبه جدید مجلس به شکل قابل توجهی دایره فعالیت های ذیل عنوان جاسوسی که افساد فی الارض یا مجازات اعدام را گسترش داده است؛ نکته‌ای که مورد نقد حقوقدان ها نیز قرار گرفته و در نامه‌ای سرگشاده از این مساله انتقاد کردند. در ماده (۴) این مصوبه نیز قید شده است که «هرگونه اقدام یا همکاری در انجام فعالیت های سیاسی، فرهنگی، رسانه‌ای و تبلیغی، ایجاد و انعکاس خسارت تصنعی و یا تهیه یا انتشار اخبار کذب یا هرنوع محتوا که نوعا موجب ایجاد رعب و وحشت عمومی، ایجاد تفرقه یا خدشه به امنیت ملی باشد، چنانچه مشمول مجازات افساد فی الارض نباشد نه تشخیص دادگاه به حبس تعزیری درجه سه و نه انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی محکوم خواهد شد.» بخش دیگری از ماده ۴ این مصوبه مشخصا به موضوع ارسال فیلم برای رسانه های خارج از کشور است. البته ماده ۶ مجازات این اقدام در شرایط عادی و جنگی رازا یکدیگر تفکیک کرده است. بر اساس این ماده ارسال فیلم و تصاویر به شبکه‌های معاند یا بیگانه را با این قید که در صورت انتشار آن نوعا موجب تضعیف روحیه عمومی، ایجاد تفرقه یا خدشه به امنیت ملی باشد، مستوجب مجازات حبس تعزیری درجه ۵ -یعنی بین ۵ تا ۱۰ سال- و انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی و اهریمیایی و تجمعات غیرقانونی در زمان جنگ مستوجب حبس تعزیری درجه ۴ یعنی بین ۵ تا ۱۰ سال، خواهد بود. ماده ۶ اما نکته دیگری را در عمل ضمیمه تمامی مواردی می‌کند که مجازات هایی به جز اعدام دارند.

◀ **ایجاد دادگاه‌های استجاره‌ای**

کمتر از سه ماه از دستور مهم محسنی اژه‌ای برای تعطیل شدن شعب ویژه بررسی پرونده های مفاسد اقتصادی می‌گذرد که حالا دوباره در متن مصوبه مجلس دوازدهم باب راه اندازی این دادگاه‌ها باز شد. دادگاه هایی که در ادبیات عامیانه حقوقی دادگاه‌های استجاره‌ای خوانده می‌شود و مورد انتقاد بسیاری از وکلاد حقوقدان ها در دوره فعالیت خود بود. طبق ماده (۷) این مصوبه به جرائم موضوع این قانون در تمام مراحل دادرسی خارج از نوبت و در شعب ویژه دادگاه انقلاب که رئیس قوه قضائیه تعیین می‌کند رسیدگی می‌شود و ماده ۸ نیز تاکید دارد که مفاد استجاره اولی و رئیس قوه قضائیه در خصوص رسیدگی به جرائم اقتصادی از رهبر معظم انقلاب مورخه ۲ مرداد ۱۳۹۷ در خصوص جرائم موضوع این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است. منظور از ماده ۸ روند اداری کسب مجوز فاضی افاضات از رهبری در دوره‌های زمانی مشخص برای فعالیت است.

سه شنبه ۱۷ • ۰۴ • ۱۴۰۴ سال هشتم شماره ۲۱۴۸ ۱۲ محرم ۱۴۴۷ • ۰۸ • جولای ۲۰۲۵

آرمان ملی- حمید شجاعی؛ کشور شرایط حساس و خاصی را پشت سر می‌گذارد و انسجام و همبستگی که در بین جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی، در بین آحاد مردم کشورمان شکل گرفت اتفاقی بسیار مطلوب و مناسب بود که به قرائت قاطبه تحلیلگران و صاحب نظران باید از آن به درستی استفاده کرد و با اقدامات مفید و موثر در حوزه های مختلف اقتصادی و اجتماعی شرایط را به سمتی برد که میزانی از رضایتمندی در جامعه به وجود آید. این همبستگی نیز حفظ نمی شود مگر اینکه همه از دولت و سایر دستگاه ها گرفته تا مردم به جای اینکه در مقابل هم باشند در کنار یکدیگر قرار بگیرند. در این راستا آنچه مسلم است باید شاهد تغییراتی در نوع رویکرد ها، راهبرد ها، سیاست ها و عملکرد ها باشیم و به مردم نشان دهیم که از قبل این همبستگی به وجود آمده قرار است اتفاقات خوبی به نفع مردم رخ دهد.

چنانکه چندی پیش فاطمه مهاجرانی؛ سخنگوی دولت در پاسخ به «آرمان ملی» گفته بود که «باید کارها را به مردم واگذار کنیم و بازگشت به مردم را در دستور کار قرار دهیم»، لذا طبعی می توان شاهد تغییر نگرش ها به موضوعات مختلف بود چرا که با تغییر روش ها و رویکردها است که نتایج هم تغییر می کند و بیرون داده های مثبت تری را شاهد خواهیم بود. در حالی که اگر روند سابق تکرار شود طبیعی است که نتایج سابق را نیز به دنبال خواهد داشت.

در چنین شرایطی که همگان به لزوم اصلاح و تغییر معتقدند و از تقویت انسجام و همبستگی سخن می‌گویند برخی گروه ها و جریانات تندرو هستند که این شرایط را برنمی تابند و به دنبال تخریب و از میان بردن این انسجام و همبستگی هستند. لذا به انحاء مختلف هدف فوق را دنبال می‌کنند. ما برخلاف منافع و اظهارات مقامات عالیه کشور در شبیور جنگ می‌دمند و یا به تخریب دولت و دولتمردان و طرح مسائل خارج از اولویت برای ایجاد تفرقه و دودستگی در جامعه می‌پردازند. چه اینکه اخیرا نیز برخی طرح جمع‌آوری پول برای ترور ترامپ را مطرح کرده‌اند که جز ایجاد هزینه برای کشور چیزی به همراه ندارد. به نظر می‌رسد برای اینکه همبستگی ملی بیش از این آسیب نبیند

«آرمان ملی» واکنش تندروها به حضور پزشکیان در جمهوری آذربایجان را بررسی می‌کند

تلاش دلوایسان برای تخریب همبستگی ملی

◀ **تلاش دلوایسان برای تخریب همبستگی ملی**

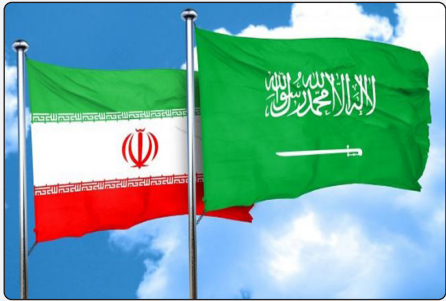
باید مقابل این تندروی ها ایستاد و به دنبال راهکارهایی برای تقویت اعتماد عمومی، امید و سرمایه اجتماعی بود تا هر چه بیشتر شاهد تقویت انسجام ملی و همبستگی میان جامعه و حاکمیت باشیم.

◀ **سفر آذربایجان و حواشی**

روز جمعه بود که رئیس جمهور در جریان سفری یک روزه برای شرکت در هفدهمین اجلاس سران کشورهای سازمان همکاری های اقتصادی (اگو) به آذربایجان و شهر خانکندی سفر کرد. سفری که جدای از دستاوردهای سیاسی و اقتصادی آن برخی حواشی آن را پی گرفتند و بر همین اساس مسعود پزشکیان را مورد تخریب و حمله قرار دادند. آنچه مورد توجه تندروها بود نوع برخورد و زبان بدن رئیس جمهور در مواجهه با سران سایر کشورها به ویژه الهام علی اف بود که با برخورد تند آنها مواجه شد. چنانکه جریان منتقد دولت و حاکمیت بسیار د فضای مجازی روی این موضوع مانور داده و با هشتگ «عدم کفایت سیاسی» به مقابله مستقیم با رئیس جمهور پرداخته است.

«آرمان ملی» در گفت وگویی بررسی می‌کند

پازل میانجیگرانه ریاض برای صلح خاورمیانه

است که باتوجه به برنامه هایی که دارند می تواند به اوج توسعه یافتگی برسد آن هم با تکنولوژی های روز غرب که در اختیارشان خواهند گذاشت. محمد بن سلمان به نوعی پادشاه عربستان محسوب می شود، با تفکرات جدید، آزادی های مدنی و... به دنبال آرامش در منطقه است ولی همواره بر منافع خودشان تاکید دارد و اینکه چگونه به سود بیشتری برسند».

این تحلیل گر در همین مورد و با اشاره به برنامه های بن سلمان ادامه می دهد: «بن سلمان ابتدا عربستان را از جنگ یمن بیرون کشید و از درگیری های منطقه ای خارج شد و در ادامه به پیشنهاد چین در مورد بهبود روابط با ایران پاسخ مثبت داد و همچنان در تلاش برای بهبود روابط با تهران است.

در ادامه باید بگوییم که عربستان به دنبال آرامش در خاورمیانه است اما نه به مفهوم اینکه می خواهد ایران را تقویت کند بلکه به دنبال کاهش تنش ها است».

ساداتیان با اشاره به سفر اخیر وزیر دفاع عربستان به واشنگتن اضافه می کند: «خالد بن سلمان، وزیر دفاع عربستان که برای گفت وگو با ترامپ به واشنگتن رفته بود به دنبال حل فصل موضوع است چون همانظوری که اشاره کردیم به دنبال صلح در منطقه هستند. اگر برخی دولت ها بعد از اکتبر که به دنبال دوری عربستان و اسرائیل بودند حالا ریاض می تواند با همین کارت و البته پیمان ابراهیم، با آمریکا معامله کند، ریاض کارت هایش را برای منافع خود وارد بازی می کند.

عربستان حتی با خود ایران هم به دنبال کاهش حد اکثر تنش ها است». او در همین مورد گفت:

ارمان ملی سال هشتم شماره ۲۱۴۸ ۱۲ محرم ۱۴۴۷ • ۰۸ • جولای ۲۰۲۵

برنامه ای به باکو رفتند و اینجور گرم با علی اف دیدار می کنند. آن هم با کسی که متهم درجه اول همکاری با اسرائیل در حمله به ایران است.» با این حال معاون ارتباطات و اطلاع رسانی دفتر رئیس جمهور در واکنش به انتقادات نسبت به نوع رفتار رئیس جمهور در دیدارهای خارجی در پیام رسان ایکس نوشت: «بنابیان وضعیت موجود بین المللی کشوری محابا زبان به توهین باز کرده اند؛ اما بی تکلفی رئیس جمهور در مناسبات دیپلماتیک ربطی به ناآشنایی با پروتکل ها ندارد.»

سید مهدی طباطبایی در ادامه آورد: «برنامه بزرگ دکتر پزشکیان تعمیق روابط همسایگی و تقویت اتحادیه های منطقه ای با بهره مندی از ظرفیت های منحصربه فرد شخصی است.»

◀ **اصالت و واقعیت رئیس جمهور**

شاید تندروها و مخالفان به نوع برخورد رئیس جمهور در دیدار با سران سایر کشورها انتقادات داشته باشند؛ اما باید این مساله را نیز در نظر داشته باشند که او لا در نشست ها و مجالس بین المللی بیشتر احترام و تعامل گرم طرفین است که می تواند باعث پیشبرد گفت وگوها و مذاکرات بر مبنای منافع ملی طرفین باشد. تجربه های متعدد بین المللی نیز نشان می دهد که راه موفقیت و توسعه در جهان راه احترام و دوستی است و کشورهای موفق از هر فرصت و بهانه ای برای تقویت دوستی و همکاری با دیگر کشورها بهره می برند.

لذا تاوقتیکه پزشکیان نه تنها یک معضل نباشند بلکه سرمایه ای ارزشمند برای کشور است. نکته مهم تری که کمتر بدان پرداخته می شود اینکه دکتر پزشکیان بر خلاف سایر روسای جمهور ویژگی او در رفتار و گفتار خودش است. با همان تواضع و فروتنی که همواره حتی پیش از زمان ریاست جمهوری اش داشت. لذا رئیس جمهور نقش بازی نمی کند و نسبت به پزشکیان قبل از ریاست جمهوری نیز تغییری نکرده است.

همانطور اصیل، جدی و پیگیر امور، پس نباید بی تکلفی و تواضع اصیل رئیس جمهور را ندانست پروتکل ها یا برخورد خلاف عرف دیپلماتیک معنا نمود.

سیاست

گزارش

واکنش رسانه های خارجی به حضور رهبر انقلاب در مراسم محرم پس از جنگ ۱۲ روزه

پیامی قوی از تداوم رهبری

حضور رهبر انقلاب در مراسم شب عاشورای حسینیه امام خمینی (ره) از نگاه رسانه های خارجی توانست پیام مقاومت ایران را در در جنگ ۱۲ روزه ایران با اسرائیل و آمریکا، بازتاب دهد. با وجود خسارات وارده، ایران با انجام حملات موشکی تلافی جویانه به پایگاه های اسرائیل و پایگاه العبدید آمریکا در قطر، و همچنین حفظ ذخایر اورانیوم غنی شده، قدرت بازدارندگی خود را به نمایش گذاشت. حضور رهبر انقلاب در مراسم عزاداری شب عاشورا، اولین حضور عمومی ایشان پس از این جنگ، پیامی روشن از تداوم رهبری قاطع و مقاومت ایران در برابر فشارهای خارجی بود و رسانه های آمریکایی، اروپایی و عربی این حضور را به عنوان نشانه ای از شکست استراتژی فشار حداکثری آمریکا با اسرائیل تحلیل کرده اند.

◀ **نشانه‌ای از ثبات نظام اسلامی**

حضور رهبر انقلاب در مراسم عزاداری شب عاشورا، که توسط رسانه های ایرانی پوشش داده شد، در رسانه های خارجی نیز به عنوان نشانه ای از ثبات نظام جمهوری اسلامی تحلیل شد. نیویورک تایمز گزارش داد که حضور رهبری در مراسم عاشورا، پس از هفته ها غیبت عمومی به دلیل اقدامات امنیتی در جریان جنگ، «پیامی قوی از تداوم رهبری» ارسال کرد و «حامیان نظام را در داخل و خارج ایران تقویت کرد.» تایمز و اسرائیل نیز نوشت که حضور رهبر انقلاب در حسینیه بیت رهبری، همراه با استقبال پرشور حاضران، «نشانه ای از تداوم اقتدار نظام اسلامی» است. از این رو حضور رهبر انقلاب در مراسم عاشورا پاسخی به گمانه زنی های رسانه های غربی درباره ضعف نظام ایران پس از جنگ بود. نیویورک تایمز اشاره کرد که غیبت موقت رهبر انقلاب به دلیل تهدیدات امنیتی، به شایعاتی درباره سلامت یا تضعیف جایگاه ایشان دامن زده بود، اما حضور عمومی ایشان این شایعات را خنثی کرد. این حضور، به ویژه در مراسم عاشورا که نماد مقاومت و شهادت در فرهنگ شیعی است، نشان دهنده پیوند عمیق نظام اسلامی با هویت فرهنگی و دینی ایران است. رسانه های غربی نیز با اذعان به استقبال گسترده مردم و مقامات از رهبر انقلاب، بر این نکته تأکید کردند که نظام ایران همچنان از حمایت قوی داخلی برخوردار است. در چنین شرایطی حضور رهبر انقلاب در مراسم عاشورا، که با شعارهای «حیدر، حیدر» و حضور گسترده مردم همراه بود، پیامی روشن به آمریکا و اسرائیل ارسال کرد؛ ایران تحت فشار نظامی تسلیم نخواهد شد. رسانه های خارجی، با وجود تلاش برای برجسته کردن خسارات جنگ، نتوانستند اقتدار ایران را انکار کنند. این حضور، نه تنها روحیه حامیان نظام را تقویت کرد، بلکه به گفته آموید معماریان، تحلیلگر ایرانی در واشنگتن، «پایگاه اجتماعی رهبر انقلاب، رالتری دوباره بخشید.»

◀ **تاکید بر مقاومت ایران**

از سوی دیگر رسانه های آمریکایی و اروپایی، از جمله گاردین و سی بی اس نیز هم حضور رهبر انقلاب را در کنار اظهارات پیشین ایشان، که از «سیلی محکم به آمریکا» سخن گفته بود، به عنوان نشانه ای از مقاومت ایران در برابر فشارهای نظامی و دیپلماتیک آمریکا تحلیل کردند. گاردین همان زمان گزارش داد که رهبر انقلاب در سخنرانی خود، دخالت آمریکا را نشانه ضعف اسرائیل دانست و تأکید کرد که ایران تسلیم خواسته های آمریکا برای «تسلیم بی قید و شرط» نخواهد شد. سی بی اس نیز نوشت: حضور رهبر انقلاب در مراسم عاشورا، پس از حملات موشکی ایران به پایگاه العدید در قطر، «پیامی از عزم ایران برای ادامه مقاومت» است. الجزیره هم نقل کرد: رهبر انقلاب با حضور در این مراسم، «روحیه ملی و دینی ایرانیان را در برابر تجاوزات خارجی تقویت کرد.» از منظر روابط بین الملل، حضور رهبر انقلاب در مراسم عاشورا پاسخی مستقیم به تهدیدات دونالد ترامپ بود که در ۱۸ ژوئن خواستار «تسلیم بی قید و شرط» ایران شده وادعا کرده بود که تأسیسات هسته ای ایران «اکاملا نابود شده‌اند.» اظهارات رهبری در آن زمان، که این ادعاها را «اغراق آمیز» خواند و بر «سیلی محکم» ایران به آمریکا تأکید کرد، در رسانه های خارجی به عنوان نشانه ای از شکست استراتژی فشار حداکثری تحلیل شد. الجزیره نیز تأکید کرد؛ ایران با حفظ ذخایر اورانیوم غنی شده و توانایی بازسازی برنامه هسته ای، همراه با استراتژی خود را حفظ کرده است، که این امر به گفته عباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان «بازگشت به دیپلماسی را مشروط به توقف تجاوزات» کرده است. در همین حال رسانه های خارجی با اذعان به مقاومت ایران، به ویژه پس از حضور رهبر انقلاب در مراسم عاشورا، قاطعانه به صلح خاتمه داد. اگر این روند ادامه داشته باشد عربستان هم دچار آشوب و آسیب های اقتصادی و نظامی خواهد شد. البته به این نکته هم اشاره کنیم که عربستان نمی خواهد اسرائیل به نوعی خود را به عنوان حاکم منطقه مطرح کند».

ساداتیان در پاسخ به اینکه آینده صلح منطقه را چگونه ارزیابی می کند، اضافه می کند: «تحركات تهاجمی اسرائیل اجازه نخواهد داد که عربستان، امارات، قطر و... برنامه های اقتصادی خود را توسعه دهند. تاکید می کنم که این به معنای تلاش ریاض برای رسیدن به منافع ملی خودشان است که البته بخشی از آن به نفع ایران محسوب می شود.»

◀ **تاکید بر بهبود روابط**

فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه عربستان سعودی، پیامی مکتوب از سید عباس عراقچی همتای ایرانی خود در خصوص روابط دو جانبه میان دو کشور و راه های حمایت و تقویت آن در تمامی زمینه ها دریافت کرد. براساس بیانه ی وزارت خارجه عربستان سعودی، ولید الخریجی، معاون وزیر خارجه عربستان سعودی، در مقر این وزارتخانه در ریاض، این پیام را در جریان دیدار با علیرضا عنایتی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عربستان، دریافت کرد.

در این دیدار، روابط دو جانبه میان دو کشور و همچنین موضوعات مورد اهتمام و علاقه مشترک مورد بحث و بررسی قرار گرفت. باید اضافه کنم که سفیر ایران در ریاض، در گفت وگویی اختصاصی خود با روزنامه الشرق الأوسط، حمایت عربستان از کشورش را در طول جنگ با رژیم اسرائیل، افتخارآمیز خوانده بود.

^[1] «آرمان ملی» واکنش تندروها به حضور پزشکیان در جمهوری آذربایجان را بررسی می‌کند

^[2] «آرمان ملی» واکنش تندروها به حضور پزشکیان در جمهوری آذربایجان را بررسی می‌کند